

2 Kolinti

Polokafo mono wenena Kolinti numudo minamo ya lufuwa kofa aiga wi fulo gedami ka Komu Ka

Polokafo Masedonia ebalo minami kamenalo ya Yesu koli kikito umamo wenena Kolinti numudo ido Akaiya ebau minamo wenena ya lufuwa ama kofa aiga wi fulo gedami ne. Komu lufuwa wi fulo gedaigu yau mona melamo yamu goduto, ido loga-miga o edamo ka yamu itibito logimami ka ya koliti meyalo melafemo, ido koliti kolámoti o minafe? loto, lono lakoina olami we Taitusi ya Kolinti numudoka uto kani ya kolitoto, itibito oto lonumuto ya kolinagolowe, loto ilifi melaito wiye. Uto kani kolitoto, itibito oto ya eti limo, Kolinti wenena Polo kala koliti maleka ya seni-muluni olu eleyapa wiyafa, ido liliga yate Polo ya aposolo ona ya minámaiye, loti lanako, seni-muluni eleyapa wiyámae, loto loumaito, kolito ya lufuwa ama ya kofa wi fulo gedami ne. (2 Kolinti 7:5-9)

Polokafo lufuwa ama wiyagu ya wenena maleka seni-muluni eleyapa wiyamo yamu alikani oto, Yesu Kilisto kala yaki api gilibito, ido neta ko ánamo wenena yamu koliti neta ma gimalo, loto logimami ne. Ido aposolo ona minámaiye, loti namomu lo-lo amo wenena ya namo moda aposolo ona kula minowe, loti kolinagilae, loto aimola monala melami kala

ido keina naba kolami kala ya lufuwa ama wito Taitusi umaito, oluto uto gimami ne.

Lo oloto melami ka

¹ Aiyo, linate Goti wenenala Kolinti numudo monolo mau wi-wi amo, ido felegaga wenenala muki Giliki eba kuliya Akaiya mika negu-negu minamo, linate muki ya namo Polo, Kilisto Yesu aposolola, Gotikafo kala lalo kito lonolalo ya fulo nedaito olu minomo we ya mono wenenate Timotite minoto, lufuwa ama ya wi fulo gedowe. Eyalo.

² Metefo Gotidokati ido Wekola Yesu Kilistodokati ya nasafili mona ido you amene mona ya linatedoka mino gedenaiye.

Metefo Goti ebola ka

³ Wekolate Yesu Kilisto Gotila minoto Melafo minoto imo we kuliya ya olu faka lokele. Amo ya Metefo siya-mulunau kolami mona aboga ya ne. Ido sete-muludeu keina kolonimo kamenalo ya ade olu faka lo lede-lede imo we Goti ya ne.

⁴ Keina mona-mona lamodoka fede lomami kamenalo ya amokafo ade olu faka lo lede-lede o minaiye. Eti o ledami, ya wenena ma keina mona-mona fede giminami, ya amokafo lalimo ade olu faka lo ledami yamaidana oto wenenawa ani olu faka lo gedenawae, loto eti o ledami ne.

⁵ Moda kolafe? Kilisto keina naba-naba kolami mona yamo lamoguka naba-naba faitoto nemo yamaidana oto ya Kilisto lulau mino edonimo yamu Gotikafo ade olu faka lo lede-lede imo mona yaki lamoguka naba-naba faitoto ne.

⁶ Keina lamodoka fede lumunami yakafo linate adi olu faka loto olu omudi kenaiye, loto linatemu kolito keinawa ya olu lomami ne. Ido lamo ade olu faka lo ledenami ya moda linatedoka yaki lonowa oluto adi olu faka lagetoto ya lamo keina kolonimo yamaidana oti linate yaki keina kolinawagu yau auma witi nedi minenawamole, loto linatemu kolito ade olu faka lo ledami ne.

⁷ Ido linateki lamoki lakoina keina kolonimo yamaidana oto ade olu faka lo ledami mona yaki lakoina olu minone, loto koloninako, yamu linate moda auma witi nedi minenagilae, loto auma wito koli minone.

⁸ Ena mono wenenane-motao, lamo Esia ebalo minonido keina ma fede lomami ya linate kolife lenawae, loto ka ama ya logiminagolowe. Kolalo. Lamo aya ebalo minonimo ya keina naba-naba yakafo olu afima o ledaito ya aumate fuli lito moda fulunube? loto koloba,

⁹ ido Gotikafo wenena folaguti olu nedi gedegede omo we ya koli kikito numuti, linanimo aumatina yamu kolámenawae, loto oude-lute-kateu yau fulunumo kawa olu oloto pi lomaiye, loto kolone.

¹⁰ Eti loto koloba, ido aya fulunumo monawa nosa naba ámaigu yauti olu omude kami we yakafo oiya ama yaki olu omude kenami ne. Ido neta-mata yaidana-amaidana kofa-kofa oloto pi lumuto lofo fulunae, loto enami, ya amokafo kofa-kofa olu omude kenami ne, loto koli kikito umuto kiyaba o ede minone.

¹¹ Yamu ya linate yaki ade olu faka loti lamomu koliti loumu-umu o minalo. Etiti wenena mukite loununawamo kawa ya Gotikafo kolito nasafili

o ledageto, ya wenena mukite lamomu koliti siyane, lalole, loti ebola loumunawae, loti loumu-umu o minalo.

Polokafo mona ona kula yako Kolinti wenena mele gedami ka

¹² Etito ya sete-mulude lalo koli-koli onimo ka ya logiminagolowe. Kolalo. Lamo moda felegaga mo limo monalo moinonimo ya Gotidokati ne. Mikaleka ama ka manedeu negu yauti monawa ya melámone. E'e, Goti nasafilila yakafoko adelo olu faka lito mikaleka wenena muki omunido ya monawa melone. Ido linate kiliyanigu ya moda oto dito aya monawa meloninako, yamu ka ma ukadelo minámaito moda oude-lute-kateu lalo koli-koli onimo ka ya lo oloto melone.

¹³⁻¹⁴ Yamu kolalo. Lufuwa wi fulo gedonigu ya ka ailo-ailo ma wiyámone. E'e, linate moda katoti monawa kolife lenawado, yamako wi-wi one. Etito komu ya lamomu koliti kefoma kolife loti kolafa, ido aiga ya moda kolife lo fuli lenawamo ne, loto sene-muluneu kolito kiyaba o minowe. Moda kolafe? Wekolate Yesu kamenalalo ya lamo linatemu kolito alikani enumo yamaidana oti linate yaki lamomu koliti alikani enawamo ne, loti kawa mona ya koli fuli lenawamo ne, loto kolito ya kiyaba o minowe.

¹⁵ Aya yamu kolito linate ya kamena lele ya lalo kolinawamo ne, loto komu linatedoka oto geyetoto,

¹⁶ ya linatedokati uto Masedonia ebalo minoto, ya itibito Masedonia ebalekati ya kofa linatedoka enae, loto kolowe. Ido yaloti ya linate ane olu

faka loti Yudia ebaleka nilifi melenawamo ne, loto kolowe.

¹⁷ Namo ya eti loto kolito lomo ya moda itibinatibi oto fa ka lofe? Ido eti enae, loto kolomo, ya mikaleka mona meletu kamena lawoko ya faifa O, loto, ido E'e, loto, lelewai ya olu lawoko ito lofe? E'e, etito minámaiye!

¹⁸ Goti ya ka ona aboga nenako, yamu lamo ka logimonimo ya faifa O, loto ido E'e, loto lakoina ekeleto ádone.

¹⁹ Moda kolafe? Linate kiliyanigu yau Goti nalafo Kilisto Yesu ya namole Sailasile Timotile kala kuwa lo oloto melonimo we yakafo O, loto ido E'e, loto lelewai olu lawoko meletu ádaiye. E'e, amo ya kamena-kamena moda O, lotoko ya liye.

²⁰ Aya yamu kolalo. Gotikafo eti enae, loto lo mele lomami ka muki ya Kilistodoka moda O, lotoko ne. Etito nemoma nenako, yamu amodokati ya lalimo moda Onale, loto Goti kuliya olu faka lo minone.

²¹ Ena linateki lamoki Kilisto lulau mino edonimo mona olu auma wi ledami we, ido yá nowala fili ledami we ya Goti aimola ne.

²² Amokafo aimola lebonala o ledami ne. Ido aiga lumunami neta yauti komu apito lomami neta ya aimola Ouna luteu mele ledami, ya etito netawa muki lumunagoliye, loti kolinagilae, loto luteu mele ledami ne.

²³ Ena Goti oune-lune-kane neyefe limo we omunalo ya ka ona ama logiminagolowe. Kolalo. Linate keina naba-naba kolitenawae, loto linate-doka Kolinti numudo ya kofa itibito ámowe.

²⁴ Eti lomo ya linate koli kikitina ya kiyabala we naba ya minone, loto ádowe. E'e, koli kikitina yakafa olu auma wi gedageto auma witi nedí minae, loto kolomoma nenako, yamu lalo kolinawae, loto linateki lakoina amo lonola olonimo wenena minone, loto lowe.

2

¹ Etito ya kofa keina kolitenune, loto itibito linatedoka ámenagolowe, loto lune-kaneu auma wito kolowe.

² Moda kolafe? Namó keina ka giminamo ya kemakafa sene-mulune olu lalo o nedename ne? Linate keina olu gimonetoma ya egaidana oti itibiti sene-mulune olu lalo o nedenawae?

³ Etito ya linate alikani numunawamo wenena minafa, ido linatedoka oto keina kolitena, loto komu lufuwa wi fulo gedomo ya namo neta mamu lalo kolinamo ya linateki lakoina lalo kolinawamo ne, loto linatemu auma wito kolomo nenako, yamu lufuwawa ya wi fulo gedomo ne.

⁴ Moda kolafe? Komu lufuwa wi fulo gedomo ya sene-mulune keina oto ogofu naba-naba kolito, kufu omo omune nowala naba-naba lomaito lufuwawa ya wiyomo ne. Etito wiyomo ya linate katoti keina kolinawae, loto wiyámowe. E'e, linate senemulune naba-naba gimomo mona ya kolife loti kolinawae, loto lufuwawa ya wi fulo gedomo ne.

Lifima mino edami we lifimala ya kilili o edalo, loto logimami ka

⁵ Etito nefa, ido wewa mona olu kopaitami ya namoko keina nomámaiye. E'e, linate muki

yaki keinawa maleka gimaima ne. Ido malekale, lomo ya ka auma wito lotenae, loto faifa keinawa maleka gimami ne, loto lowe.

⁶ Ido linate maleka muki ya lifima ka loumonimo ya moda ne, loti

⁷ oiya ya wewa siya-mulunau keina naba-naba fuluto u kopa otenaiye, loti lifima kawa kilili o edeti, ido olu auma wi edenawamo, ya moda lalo minenagoliye.

⁸ Yamu ya linate seti-muludi umamo mona ya ilibalo, loto kati oluto logimowe.

⁹ Etito komu lufuwa wi fulo gedomo yama linate kawa muki ya koliti meyalo melenawafemo, ido melámenawae, loto linatemu kolife loto kolinae, loto komu lufuwa ya wi fulo gedomo ne.

¹⁰⁻¹¹ Ena linate ya we ma lifimala kilili o edenawamo ya namoki ya kilili o edenamo ne. Moda kolafe? Satani kala kiyami mona ya moda koli minoninako, yamu olu afima o ledetenaiye, loto wenena lifimani kilili o gedomo ya linatemu kolito ya Kilisto omunalo ya lifimani kilili o gedomo ne.

Polokafo Taitusi monila wilami ka

¹² Ena Tolowasi numudo o fedeto ya Kilisto kala kuwa lalo lo oloto melenae, loto kolomo ya Wekolakafo kanu wi nedaifa,

¹³ ido mono koinanefo Taitusi ya monila wilofa, linatedokati itibito ámami yamu ouneu ya you amene minámaito, moda unagolowe, minalo, loto logimito fulo gedeito monimo uto Masedonia eballo ya owe.

Kilisto kala kuwa ya ladanuwa imo ka

¹⁴ Ido Kilisto lulau mino edonimo yamu Gotikafo aimola aumala mino ledaito, neta-mata muki olu afima edenumo kanulalo ya lilimito u-u ito, wenena eba negu-negu ya lamodokati kala kuwa koliti aimola ladanuwala kolinawamo mona olu oloto piyami we ya siyane naba-naba lounowe.

¹⁵ Aya yamu kolalo. Wenena maleka olu omuni kami wenena, ido maleka u kopa unawamo wenena, muki kiliyanigu yau kala kuwa lo oloto melonimo, ya Kilisto ladanuwala imo neta, Gotikafo lalo kolami neta ya minone.

¹⁶ Moda kolafe? Wenena maleka fulunawamo kanudo minamo yamu kawa kuwa ladanuwa kolamo ya fulunawamo monawa ya olu oloto pi gede minaiye. Ido maleka kofawa minowaminowa enawamo kanudo minamo yamu kawa kuwa ladanuwa kolamo ya kofawa minenawamo monawa ya olu oloto pi gede minaiye. Yamu kemakafo lonowa ya ogofuto olunaiye?

¹⁷ Linate ya moda leyefe loti leye minae. Wenena muki Goti kalalo yati ya kifanakoukame olunune, loti lonowa olamo yaidana oto olámone. E'e, lamo ya Goti omunalo Kilisto lulau mino edeto oude-lute-kate mo loto minionigu yauti Gotidokati ka lo oloto ya melone.

3

Gotiki kutifi ledami ka kofawa lo oloto melamoka

¹ Ena lamo kulite kofa apito olu faka lenune, loto lobe? Ido lamo ya wenena maleka yamaidana oto mono lonote ido monate yamu ya mate ka lufuwa witi lomamo ya oluto oto linate giminube? Ido linate yate lufuwa yaidana witi lamo adelo olu faka lenawamo nefe?

² E'e, lamo mono lonote monawa olu oloto piyami lufuwate oude-lute-kateu nemo lufuwa ya linate ya minae. Eti o minamo yamu wenena muki yate linate monatina ya lufuwa yamaidana ito koti kofe loti kolamo ne.

³ Eti amo ya lamo lonote yamu lufuwa neta ma Kilistodokati ami yaidana oto linate ya eikawa witi minae. Aya lufuwawa ya yá nowalakafu wiyámaiye. E'e, kofawa minowa-minowa oto nemo we Goti Ounakafu wiyaiye. Ido kifana ketalo ya lufuwa wiyámaiye. E'e, wenena ouni-lunigu yau ya wiyaiye.

⁴ Eti lonimo ya moda Kilistodokati Goti onobalalo koli kikito umuto ya lone.

⁵ Eti loto loba, ido lonowa ya lalimokafu ogofuto olone, loto kolinumo ya ma minámaiye. E'e, lono ma ogofuto olunumo ya moda Gotikafu olu auma wi ledenami yako ogofuto olunumo ne.

⁶ Ido amokafu moda amoki kutifi ledami mona kofawa lonola ya ogofuti olunawamo ne, loto olu auma wi ledami ya lo melami ka lufuwa wiyagu yauti ma minámaiye. E'e, moda Ounadokati ya ne. Moda kolafe? Lo melami ka lufuwa wiyamo yakafu wenena gini fulu-fulu ifa, ido Ounakafu ya olu omude ko minaiye.

⁷ Ena lo melami ka, kifana ketalo lufuwa wiyami ka, wenena gini fulu-fulu imo ka lonola

ya moda lamenaki aito, ya Mosese kola-wela lamena naba ito, Isilaeli wenena yate kolau ya ogofuti kogo eyámamo ne. Ido aya lamenawa ya kamena lina efemako minoto eifaiye.

⁸ Ido Ouna lonola lamenala yamo olu fulo edeto lamena naba-naba ona imo ne, loti kolámafe?

⁹ Aya yamu kolalo. Lifima olu lomami ka lonola ya lamenaki amima nenako, yamu monatina efe limo ne, loto lo ledami ka lonola yakafo olu fulo edeto lamenala naba-naba ona kula ne.

¹⁰ Etito aya lamenawa naba-naba yakafo komu neta lamenala ya olu afima o edeto lamena ona feke loto linako, yamu komu neta lamenala ya ma eyámenagolone.

¹¹ Moda kolafe? Kamena lina efemako minoto eifami monawa ya lamenaki aima nefa, ido minowa-minowa oto minenami monawa yakafo olu afima o edeto lamenala naba-naba ona kula ne.

¹² Aya yamu kolito kiyaba oto minoninako, yamu aumafofo loto kawa lo oloto mele-mele one.

¹³ Mosese mona melami yaidana oto melámone. Amodoka ya lamena kamena lina efemako minoto efinami mona ya Isilaeli wenena kogo eyetenawae, loto lafo-lafokafo kola-wela olu falukami ne.

¹⁴ Eti imo nefa, ido aya wenenawa luni-kani omuna likainako, yamu adeinati Gotiki kutifi gedami ka lilau yauti kato-kato amo, ya falukuto nemo monawa, kolife ádamo mona ya mino gedemo uto uto, oiya ama yaki moda ayaidanako oto mino gedami ne. Moda kolafe? Kilisto lulau mino edenawamo yako olu oloto pi giminami ne.

¹⁵ Etito nefa, ido adeinati Mosese kala lufuwa kato-kato amo kamenalo ya ouni-luni-kani olu faluku gedami minomo wamo, ya onema yaki moda ayaidana oti minae.

¹⁶ Eti o minafa, ido maleka ya ouni olu eleyapa witi Wekoladoka amo, olu falukami monawa ya olu fulu gedeto, olu oloto pi gimi-gimi iye.

¹⁷ Ena Wekolawa ya Ouna ya ne. Ido Wekola Ouna minaido, yalo ya efilito, olotoko minenumo mona ya ne.

¹⁸ Etito lalimo muki ya kote-wete olu falukámageto minonimo, ya wenena noku kamamuni nemo yamaidana oto Wekola lamenala yakafu lamena o lede-lede imo, ya aya Ouna nemo we Wekoladokati ya aimola lebonala bulu lede-lede imo, aya lamenalawa yakafu mino ledami ya u naba-naba uto minomo unami ne.

4

Lamena o ledami mona ya luteu melami ka

¹ Etito ya Gotikafo milumate kolito aya lonowa lomainako, yamu keina kolito lumu fou ádonimo ne.

² E'e, wenena ukanido kolinawamo mona falukuto nemo mona muki ya moda mete umu-tone. Wenena koni wi-wi amo monalo ya moinámone. Ido Goti kala ya olu kopaitámone. E'e, ka ona kula ya wenena muki omunido lo oloto melonimo, ya moda Goti onobalalo lono oluto ido mona melonimo ya eyefe loti lunigu moda kolife loti kolinawae, loto eti o-o minone.

³ Etito minoba, ido lo oloto melonimo kawa kuwa lalo ya falukuto nefe? U kopa unawamo wenena kolato ya moda falukuto nemo ne.

⁴ Eti amo wenenawa ya kawa kuwa lalo lamena o gedageto ya Goti lebonala ona nemo we Kilisto lamenala eyetenawae, loto oiya ama mikaleka wenena gotinina Satani yakafo koli kiki ádamo wenena luni-kani omuna ya olu liko gedami ne.

⁵ Moda kolafe? Lalimo kate kute ya lo oloto melámone. E'e, Kilisto Yesu ya Wekola ne, loto, ido lamo ya Yesu yamu kolito linate kouban-abatina wenena ya minone, loto lo oloto mele-mele o minone.

⁶ Aya yamu kolalo. Gotikafo adeina monau akaima ya sinidigu ya lamena enaiye, loto olu oloto piyami we amo aimola yakafo Kilisto kola-welalo ya Goti lamenala eyefe loti kolinawae, loto oude-luteu lamena o ledami ne.

⁷ Etito nefa, ido aya auma naba-naba ona kula ya lalimo aumate minámaiye. E'e, moda Goti aumala ne, loti kolife lenawae, loto netawa lalo ona lomami ya wenena netanina lalo kaba masa lulau melamo yaidana oto luteu ya olonimo ne.

⁸ Muki ebau moinonimo ya keina naba mona-mona yakafo miwi ledenae, loto o fede lumu-lumu ifa, olu kopa o ledámami ne. Ido kate kife lenumo kanute ya ku ledenae, loto o fede lomaito kate mumudi ki-ki oba, ido kate ya u kopa áumami ne.

⁹ Ido wenena muki yate olu kopa o ledenuwe, loti liyado-liyado afa, ido Metefo ya fulu ledámami ne. Ido lofo fulunuwe, loti lofato lumu fou lo-lo oba, moda folámonimo ne.

¹⁰ Yesu kofawa minowa-minowa imo monala ya lamo ukadelo oloto pinaiye, loto kamena-kamena ya Yesu ofo folamo yamaidana oti lamo yaki lofo fulunuwe, loti o-o amo monawa ya ukadelo olu mofuto moni-moni o minone.

¹¹ Moda kolafe? Yesu kofawa minowa-minowa imo monala ya lamo ukade ama fulunami ukadelo ya oloto pinaiye, loto lamo kofawa minonimo wenena ya kamena-kamena Yesu yamu oto fulunumo monawa fede lumu-lumu iye.

¹² Etito ya fulunumo monawa yakafo lamodoka lonola olu-olu o minaifa, ido linatedoka ya kofawa minowa-minowa enawamo monawa yakafo lonola olu-olu o minaiye.

¹³ Ena ka ama kolalo.

Koli kikito umomo yamu lo oloto melowe, loto ka mono lufuwau (*Sng 116:10*) nemo yamaidana oto lalimo koli kikitonimo wenena yaki moda koli kikito umonimo yamu lo oloto mele-mele o minone.

¹⁴ Eti loto lo oloto melonimo, ya Wekola Yesu olu nedi edami we yakafo lalimo yaki ayaidana oto Yesuki lakoina olu nedi ledeto, ya linateki lakoina lilimito aimola minaido ya dinagoliye, loto kolito ya lo oloto mele-mele o minone.

¹⁵ Etito ya amo nasafilila ya wenena naba-naba so loto mino gedageto ya u naba-naba unamima nenako, yamu siyane naba-naba loti ebola loumumo uti uti Goti kuliya olu faka lo-lo enawae, loto linatemu kolito ya netawa-matawa muki olu oloto pi lomami ne.

Koli kikitonimo mona yakafo auma wi ledami ka

¹⁶ Aya yamu ya lumu fou ádonimo ne. Ido ukade ya moda u kopa unae, loto o-o ifa, damoto oude-lute-kate moda kamena-kamena olu kofawa o lede-lede imo ne.

¹⁷ Moda kolafe? Oiya amaleka ya keina kolonimo mona ya fa neta kamena lina efemako minoto fuli lenami keina ya lonola olumo uto, moda ekeina lamena lalo neta ona kula olufe-fe lo lede minami yakafo keinawa oiya ama kolonimo ya olu fulo edeto u naba-naba dimo uto minowa-minowa oto minenagoliye.

¹⁸ Etito ya netawa-matawa oiya amaleka eyonimo neta yamu metolito kolámoto minone. E'e, eyámonimo neta yamuko metolito kolito ya minone. Moda kolafe? Oiya amaleka eyonimo neta ya kamena lina efemako minoto fuli lenagolifa, ido eyámonimo neta ya moda minowa-minowa oto minenagoliye.

5

¹ Etito lamo mikaleka ukade ya seli numuna yaidana oto fulu fitala kiyagetoma, ya Gotikafo kosinauka minowa-minowa oto minenami numuna, wenena anikafo olufe ádamo numuna olu oloto pi ledami ne, loto kolife lo minone.

² Aya yamu ya oiya ama minonimo ya kosinauti numude ya kolouto winune, loto auma wito kolito ya au-au loto minone.

³ Etito kolouto wiyogeto oude ya apako minámenaiye.

⁴ Moda kolafe? Lamo oiya ama seli numugu fa minoto ya keina kolito au-au lo minone. Eti onimo ya aya ukade olu fulitenuwe, loto

kolámone. E'e, moda kofawa minowa-minowa oto minenumo mona yakafo fulu fitala kinami netawa ya mikilitageto kosinau ukade winune, loto kolone.

⁵ Ena Goti aimola yakafo aya netawa ya olunawae, loto olu oloto pi ledami ne. Ido moda ona giminae, loto lilibito Ouna ya olu komu meletu lomami ne.

⁶ Yamu ya kamena-kamena lalo kolito auma wito mino-mino one. Eti onimo ya moda ukade ama mikaleka numude yaidana oto neto yau minonimo kamenalo ya numude ona Wekoladoka nemo yau minámone, loto kolife lone.

⁷ Etito ya koli kikito umonimo monalo yaloko moda monimoni o minone. Omudekafo eyonimo monalo ya moinámone.

⁸ Aya yamu ya moda lalo kolito auma wito minone. Ido oiya eti-mati ya ukade mikaleka numudeu yati uto numude ona yau dito Wekolaki lakoina minonimo neko moda lalo agi ne, loto kolone.

⁹ Etito ya ukade amaleka fa minenubemo, ido fulitito unube? Moda aimola ona lalo kolinami mona yako melenuwe, loto auma wito kolito ayalo yako moni-moni o minone.

¹⁰ Moda kolafe? Lalimo muki ya Kilisto olu kalo mele ledenami folomolalo ya olu nedi ledenami ne. Ayalo ya mikaleka ukadeu minonimo kamenalo ya mona lalo melobe? Ido fa mona, nosámami mona melobe? Mona yaidana-amaidana melonido, ayalo ya lifima efe lotoko itibito olunagilae, loto olu nedi ledenami ne.

Kilisto koli kikito umuti Gotidoka itibalo, loto logimami ka

¹¹ Etito ya Wekola koliya kolonimo mona ya kolife lo minoninako, yamu wenena kani oluto ka logimi-gimi one. Eti o minonimo ya moda Goti onobalalo oloto minone. Ido linate omunido yaki monate moda oloto ne, loti lutigu koli minae, loto kolowe.

¹² Eti lonimo ya kofa lalimo kulite olu faka loto logiminuwe, loto ádone. E'e, wenena mate atuwako eyamo neta yamuko koliti inanimoni kulini olu faka lo minafa, ido kula lulau nemo yamu kolámamo wenena ya linate yate ka itibiti lebote logiminawamo ka ma logiminuwe, loto eti loto lo minone.

¹³ Moda kolafe? Lamo ya kudu-kudu kilonimo neko, ya moda Goti yamuko kolito ya fa kilogi ne. Ido kate-manede efe loto nemo, ya moda linate yamu kolito ya eti o minone.

¹⁴ Aya yamu kolalo. Kilisto siya-muluna lomami mona yakafo ika o ledeto luteu yau lonowa auma wito olaito ya eti loto kolone: We lawoko yakafo wenena muki yamu kolito folainako, yamu wenenawa muki ya moda folamoidana iye, loto kolone.

¹⁵ Etito wenena muki yamu kolito folami, ya kofawa minamo wenena ya kofa inanimonimu koliti moinámenawae, loto folaiye. Moda wewa lalimotemu kolito fulutoto kofa itibito neidami wewa yamu koliti moninawamo ne, loto wenena muki yamu kolito folaiye.

¹⁶ Etito lalimo ya oiya amalekati ya wenena ma geyenumo ya mikaleka mona meletu

geyámenumo ne. E'e, komu ya Kilisto yaki eyonimo ya mikaleka mona meleto eyoba, ido oiya amalekati ya etito eyámone.

¹⁷ Yamu kati kife loti kolalo. Kilisto lulau mino edamo wenena ya kofawa ailo olu oloto pi gedaiye. Komu neta lila ya moda fuli lito, ido neta-mata muki ya kofawa ne.

¹⁸ Ido aya neta-mata muki-muki ya moda Gotidokati ne. Amoki lamoki kuwolafo-kuwolafo minonimo mona yama Kilistokafo kilili o ledeto, itibito olu aimoladoka o ledami ne. Eti o ledeto ya aya ka, itibito olu aimoladoka o ledami kawa ya wenena muki logimalo, loto lonowa ya lamo adeu melami ne.

¹⁹ Aya kawa ya etito ne: Goti ya Kilisto lulau mino edami ya mikaleka wenena kuwolafo minamo monanina kilili o gedeto itibito olu aimoladoka o gedami ne. Eti o gedeto ya nosámami monanina lifimawa gimámoto, ido aya kawa, itibito olu aimoladoka o gedami kawa ya logimalo, loto lonowa ya lamo adeu melami ne.

²⁰ Aya yamu ya Kilisto welaloti ya kala kuwa oluto moinonimo wenena ya minone. Eti o minonimo, ya Gotikafo kati oluto auma wito ika o gedenae, loto lamo weteu yau minoto logimami yamaidana oto Kilisto welaloti kati oluto ya Gotidoka itibalo, loto auma wito logimone.

²¹ Amo ya nosámami mona ma melámaifa, ido Gotikafo lamomu kolito ya amo lulau mino edonimo yamu Goti monala efe limo ya olu lamodoka mofu ledenae, loto nosámami monate lifimawa muki olu amodoka mofu edaiye.

6

Aposolo lono olamo we ya ka keina naba olu moufamo ka

¹ Lamo ya Gotiki lono lakoina oluto linate ya kati oluto eti loto logimone: Goti nasafilila olutamo ya u fa netaidana oto olu kopaitotenuwe, loti koti olalo, loto auma wito logimone.

² Moda kolafe? Amokafo eti limo, Sene-mulune lalo imo kamenalo ya ka lanimo moda kolowe. Ido omuga komo kamenalo ya moda agalo olu faka lowe, loto ka mono lufuwau (*Ais 49:8*) ya nemo ne. Yamu kolalo. Oiya ama ya moda siya-muluna lalo imo kamena ona ya ne. Moda kolafe? Oiya ama ya moda olu omuga kami kamena ya ne.

³ Lamo ya wenena mate mono lonote yamu ka nosámami lotenawae, loto ya uteba winawamo mona lawoko ma melámonimo ne.

⁴ E'e, Goti kouba-naba o edonimo monalo ya monimo uto aya monawa yako gilibi-gilibi o minone.

Etito ya ka keina ailo-ailo o fedaigu yau aumafoto loto minoto ya kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone. Ido keina mona-mona fede lomaigu, ido ka mamó ika yaleka-waka o ledaigu, ido ka mamó nela wi kiki lo ledaigu yau kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone.

⁵ Ido kamena-kamena lofoti, nela wi ledeti, ika yaleka-waka o ledagu yau kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone. Ido lono ya koiya fito olu minoto, oku yaki onámoto Metefo loumutoko minoto, kadunamu yaki fuluto mino-mino onimo

ya kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone.

⁶ Ido oude-lute-kate mo lotoko minoto, kate-manede kolife loto minoto, sete-mulude you loto minoto, wenena olu lalo o gede-gede onimo yaki ya kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone. Ido Ouna Felegaga lulau mino edeto, sete-mulude ona kula gimito,

⁷ ka ona kula lo oloto melonimo, ido Goti aumala mino ledami yaki ya kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone. Ido ile-kimi yaidana oto ya efe limo mona ya ade onalekaki adowalekaki olu kikito minonimo mona yaki ya kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone.

⁸ Ido wenena maleka yate kulite olu faka lolo afa, maleka yate kulite olu afima o lede-lede ae. Ido wenena maleka yate ka nosámami lo lede-lede afa, maleka yate ka lalo lo lede-lede ae. Aya mona muki mele ledagu yau Goti kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone. Ido wenena mate leyeti ya koni wiyamo wenena minae, loti leyafa, lamo ya mona ona kulako melonimo wenena ya minone.

⁹ Ido lamo ya fa wenena, leyámenawamo wenena yaidana oto ya minoba, wenena naba-naba moda leyefe lo minae. Ido fulunagilamo wenena yaidana oto ya minoba, kofawa mino-mino one. Ido Gotikafo monate olufe lo ledenae, loto lofo minaifa, ido lofo folámami ne.

¹⁰ Ido keina ka naba fede lumu-lumu ifa, sete-muludeu ya moda kamenakamena alikani o-o minone. Ido neta ko ánamo wenena yaidana oto ya minoba, wenena nabanaba mona lalo ko

nenawamo mona ya api gilibi-gilibi o minone. Ido neta ma kefoki ko ánoba, neta-mata muki faifa olu minone. Aya mona-ana muki melonimo ya Goti kouba-naba o edonimo monawa ya gilibi minone.

¹¹ Aiyo, linate Kolinti wenenao, lamo linate ya sete-mulude naba-naba gimito, ya weteuti ka ma miwito ádoto muki ya lo oloto gimone.

¹² Lamo ya sete-muludeu ya kanu ku gedámoba, linate linanimoni seti-muludigu ya kanu ku mi-nae.

¹³ Yamu ya linate nomilipane-mota yaidana oto ka ama logimowe. Kolalo. Lamo oude-lute-kate naba-naba gimonimo yaidana oti linate ya oudi-luti-kati naba-naba itibiti mele lamodoka italo.

Lalimo ya Goti felegaga numuna ya minone, loto limo ka

¹⁴ Linate ya Goti koli kikito umámamo wenena yaki kopa koina witi lakoina ekeleti moinámalo. Moda kolafe? Efe limo mona yakafo egaidana oto lo melami ka meni umamo mona yaki koina winami ne? Ido ko sinidimo yaki ido ko lamena imo yaki egaidana oti kutifinawami ne?

¹⁵ Ido Kilistote ido nosámami we naba Beliyalite ya egaidana oti luni lawoko melenawami ne? Ido Goti koli kikito umamo wenena yaki ido koli kikito umámamo wenena yaki monanina ya egaidana oti lawoko melenawamo ne?

¹⁶ Ido Goti felegaga numuna yaki ido kolofa kibe-lusa neta-mata yaki egaidana oto olu lakoitenumo ne? Moda kolafe? Lalimo ya Goti kofawa mino-mino imo we felegaga numuna ya minone. Etito ya Goti aimolakafo eti limo,

Namo ya kiliyanigu ya minoto, amoki lakoina moninagolowe. Amo Gotinina ya minoneto, ido namo wenenane ya minenagilae,

loto ka mono lufuwau (*Wkp 26:11-12, Ese 37:27, Jer 32:38*) ya nemo ne.

¹⁷ Aya yamu ya Wekolakafo ka ma eti limo,

Amo kiliyanigu yauti uti fele ailo ya minalo. Fuma wiyami neta ya ma olámalo. (*Ais 52:11*) Ido namo ya linateki koina winagolowe. (*Ese 20:41*)

¹⁸ Namu ya Metibo minoneto, ido linate ya nanimo nanefo olunefo minenagilae, loto Wekola auma aboga yakafo eti limo ne, (*2 Sml 7:14, 7:8*) loto ka mono lufuwau ya nemo ne.

7

¹ Aiyo, sene-mulune gimomo wenenanemotao, kawa lo mele ledaima nenako, loto yamu ukadeoude olu fuma winami mona muki ya kilili oto Goti koliya kolito felegaga mo limo monalo yako efe loto meyalo melokele.

Polokafo Kolinti wenena yamu lalo kolami ka

² Seti-muludigu yau eba ma lomalo. Lamo ya wenena lawokoti maki olu nosámami o gedámonima ne. Ido lawokoti maki olu kopa o gedámonima ne. Ido lawokoti maki netala-matala ma ipoto olunune, loto koni wiyámonima ne.

³ Eti lomo ya ka nosámami fi giminae, loto ádowe. E'e, lamo moda linateki lakoina fulunuwe, loto ido kofawa minenuwe, loto luteoude

naba-naba gimone, loto komu logimitomo moda kolutamoma ne.

⁴ Linate yamu kolomo ya moda auma wito lalo kolito gebotina naba-naba lo minowe. Keina naba fede lomaigu yau linatemu kolomo mona yakafo sene-mulune olu you loto mino faito nedaito alikani naba-naba omo ya fuli ádenagoliye.

⁵ Moda kolafe? Lamo ya Masedonia ebalo o fedonimo kamenalo ya ukade amene meleto ma minámone. E'e, ka keina mona-mona ya fede lomami ya wenena maleka yate moila fi lomato, ido luteu ya kate mumudi ki minone.

⁶ Etito minoba, ido keina kolamo wenena olu you lo gede-gede imo we Goti yakafo Taitusi ilifaito lamodoka oto minoto ya olu you lo ledaiye.

⁷ Ido amo ya oto mino ledami yamu lalo kolonimo yako minámaiye. E'e, linate yamu amo siyamuluna olu you lo edami kawa yaki oluto oto lolomaido ya Gotikafo sete-mulude olu you lo ledaiye. Kawa ya eti loto lolomami, Linanimoni yate namomu auma witi kolamo ka, ido seti-muludigu naba-naba koliti kufu nema o minamo ka, ido linateki namoki sete-mulude lawokoko meleto minenuwe, loti auma witi kolamo ka ya lonomaito, kolomo ya sene-mulune alikani naba-naba oto dito kolomo ne.

⁸ Yamu kolalo. Komu ya lufuwa wi fulo gedomo yakafo linate olu miluma koli gimami, ya aya yamu namo sene-mulune moda lalo iye. Komu ya sene-muluneu miluma kolomo nefa, ido oiya ama ya eti loto kolowe: Aya lufuwa yakafo kamena lina efemako olu miluma koli gimaifa,

9 ido oiya ama ya moda lalo kolomo ya linate miluma kolamo yamu minámáiye. E'e, milumawa kolamo mona yakafo olu seti-muludi eleyapa wi gedami yamu lalo kolomo ne. Moda kolafe? Gotikafo lalo kolami monalo ya meleti milumawa kolamoma nenako, yamu lamo olu kopa o gedenumola ma minámáiye.

10 Yamu kolalo. Gotikafo lalo kolami monalo meletu miluma kolinumo mona yakafo sete-mulude olu eleyapa winumo mona ya olu oloto pi lede-lede o minaiye. Ido aya yamu olu omude kaima nenako, sete-muludeu keina kolámenumo ne. Etito nefa, ido mikalekatiko miluma kolonimo mona yakafo u kopa unumo mona olu oloto pi lede-lede o minaiye.

11 Moda kolafe? Aya monawa Gotikafo lalo kolami monalo meleti miluma kolamo monawa yakafo linatedoka ilawa kulawa olu oloto pi gedami ya eti loti kolalo: Ayalo ya moda auma witi kolimo uti ya nosámami mona yamu lonimo ka ya olufe lenuwe, loti lono auma witi oluti, ido mona nosámami kiliyatigu nemo yamu auma witi goduti, ido lifima mino ledetenaiye, loti koli naba-naba koliti, ido lamo kofa leyenune, loti seti-muludigu naba-naba koliti, ido mona nosámami melami we ya lifima auma witi itibiti olu umuti, ya etiti aya kawa ya olufe lamo yamu linatedoka keinawa ma minámáiye, loto olu oloto pi gedami ne.

12 Etito komu ya lufuwa wi fulu gedomo ya wewa mona nosámami melami yamuko lufuwa ya wi fulu gedámowe. Ido wewa olu nosámami o gedami wenena yamukiko lufuwa ya wi fulu

gedámowe. E'e, moda linate yate inanimoni monatina lamomu auma witi kolamo monawa ya moda oloto piyageto Goti onobalalo moda kolife lenagilae, loto aya yamu lufuwa ya wi fulo gedomo ne.

¹³ Yamu ya sete-mulude olu you lo ledetaima ne.

Ido lamo sete-mulude olu you lo ledami yako minámaiye. E'e, linate muki yate Taitusi ounalula-kala amene melami mona mele umamo yamamu siya-muluna alikani imo mona ya eyeto lamo sete-mulude yaki alikani naba-naba iye.

¹⁴ Moda kolafe? Namu komu ya linate gebotina ya Taitusi loumomo kalo ya moda ukanelo kolámomo ne. E'e, linate logimonimo ka muki ya moda ona kula nemoma ya moda ayaidana oto Taitusi onobalalo gebotina lonimo kawa ona kula nemo monawa moda oloto pito ne.

¹⁵ Ido amokafo linate kala ki gimami ya linate kiliyatigu minami kamenalo ya linate muki koli koliti ukadi ololo ito amoki koina witi welalo golodamo mona yamamu kala kito ya moda siya-muluna naba-naba gimami ne.

¹⁶ Ena netamata muki moda olufe-fe lenagilae, loto linatemu auma wito laloko kolomo yamu senemuluneu ya alikani o minowe.

8

Yelusalemu mono wenena ani olu faka lo gedamo ka

¹ Ena mono wenenane-motao, Masedonia ebalonumudo-namado monolo mau wi-wi amo wenena ya Goti nasafilila gimami yamu logiminagologe. Kolalo.

² Aya wenenawa ya keina naba-naba fedegim-ito kepa mele gimaifa, ido ayalo ya seni-mulunigulalo naba koli-koli o minae. Ido aya kamenaloyaki neta ma ko ánoti futuwako ona minafa, ido ayalo ya mono wenena malekamu ya kolitiani olu faka lenune, loti neta-mata kifana-afananaba-naba olu mau wi-wi ae.

³ Eti amo ya moda ogofuti giminawado nemo yako gimámae. E'e, ogofuti giminawamo nedo ya kofa maki mulalo-mulalo meleti olu mau wi-wi amo ne. Namomoda kototo ya lo oloto melowe. Eti amo ya inanimoni seni-mulunigulalo koladoti ya eti ae.

⁴ Etito ya mono wenena maleka yate felegagawenenawa ya ani olu faka lamo wenena yakikoina wito lakoina nasafililo gedenuwe, loti aumafofoloti kate fiti wako lo ledamo ne.

⁵ Lamo ya neta ma fa giminawae, lotokate kiyonimo nefa, ido amo yate aya kate kiyonimomona ya olu fuloti, komu inanimoni ukani-ouniluni-kani muki ya Wekola umuti, ido yaloti ya Goti kala lalo kiyami monalo meyalo meleti yalamoki lakoina lomae.

⁶ Yamulamo Taitusi kala olonimo ya amokafo aya nasafililonowa ya linatedoka komu apitolu oloto piyami yamaidana oto oiya ama yakilonowa ya moda olu fulilenane, loto aumawitoloumone.

⁷ Etito ya linate kolikikitamo, ido lo olotomelamo, ido ka kolife lamo, ido aumawiti

kolamo, ido seti-muludi lamoki kutifi ledamo, yaleka mona muki ya linate auma witi mele minamo ya moda ayaidana oti mono wenena ani olu faka loti nasafili o gedenawamo monawa yaki auma witi melalo.

⁸ Eti logimomo ya moda lo mele gedowe, loto ádowe. E'e, linate seti-muludi gimamo monatina ona kula moda lilibinawae, loto mono wenena maleka auma witi kolamo monanina yakafó linate monatina kepa mele edenaiye, loto lowe.

⁹ Yamu kolalo. Wekola Yesu Kilisto nasafilila ya linate moda koli minae. Amo ya neta-mata muki ko naifa, ido linatemu kolito netawa-matawa muki fulitito fa we bulami, ya linate ya neta ko namo wenena bulu gedenae, loto u fa we bulaiye.

¹⁰ Ido oiya ama ya mono wenena liligaleka ani olu faka lo gedenawamo monawa yamu ka ma logiminae. Ya koliti meyalo melenawamo ya moda u efe lenaiye. Linate komu melege malomati ya monawa apiti melamo yamako minámáiye. Moda u komu meleti monawa melenuwe, loti seti-muludigu lalo kolamo wenena ya linate ya minae.

¹¹ Aya yamu oiya ama yaki moda eti enuwe, loti auma witi kolamo monawa melamo yamaidana oti moda kulawa oloto pi fuli lenaiye, loti netatina adigu olu minagu yauti moda giminawamo monawa ya mele fuli lalo.

¹² Moda kolafe? We makafo neta giminae, loto kolinami, ya Gotikafo netala mino edami ya eye fuli linako, yamu ogofuto giminami ya moda lalo eyenagoliye. Ido mino edámenami neta yamu ka ma minámenami ne.

¹³ Eti loto logimomo ya moda wenena liligaleka olu you lo gedogeto, ido linate ya keina kolinawae, loto ádowe. E'e, moda lakoina ayaidako oti mino kolinawamo ne, loto lowe.

¹⁴ Etito oiya ama ya linate neta-mata ko nado ya iya meleti wenena netanina minámami wenena giminawamo, ido kamena malo ya amo neta-mata ko nenawado ya iya meleti linate moni wilinawamo neta ma olu oloto pi gedato, ya moda lakoina ayaidako oti mino kolinawamo ne.

¹⁵ Aya yamu ya ka ma eti limo,
Weni-neta kuliya mana ya naba olu mau-mau witi moinamo wenena yate leiga neta koilámamo ne. Ido kefolá olu mau wiyamo wenena yate mamu moni wilámæ. Moda ogofuto ne,
loto ka mono lufuwau (*Kis 16:18*) ya nemo ne.

Mono lono olu-olu amo we ma Kolinti numudoka enawamo ka

¹⁶ Ena Gotikafo Taitusi siya-mulunau lono olaito amo ya namo yaidana oto linatemu auma wito kolami yamu siyane, lalole, loto Goti loumokele.

¹⁷ Moda kolafe? Taitusi kala olonimo ka ya moda kolito meyalo melenae, loto kolami yako minámaiye. E'e, aimola lula-kalau yau auma wito linatedoka unae, loto lalo kolami ne.

¹⁸ Ido mono koinatefo we ma ya amoki lakoina olu ekeleto gilifi melonimo we ya numudonumudo mono wenena mau minamo ya kawa kuwa lalo lo oloto melamo lonodo ya kuliya nemo we ya ne.

¹⁹ Ena yako minámaiye. Wenena ani olu faka lenumo nasafili lonowa olonimo yakafu Wekola aimola kuliya olu faka lenaiye, loto, ido lamo auma wito kolonimo mona yaki gilibinaiye, loto lonowa olonido ya aya wewa ya lamoki lakoina monito ade olu faka lenaiye, loti numudo-numudo mono wenena mau minamo yate ko melamo we ya ne.

²⁰ Etito ya mono wenena ani olu faka lenumo netawa naba-naba ya lamo olu mau wito oluto uto giminumo lonowa ya olu kopaitae, loti wenena mate lo ledetenawae, loto wewa Taitusiki lakoina ilifi melone.

²¹ Eti onimo ya moda mona efe limo melonimo mona ya Wekola yako eyefe lenaiye, loto minámaiye. E'e, wenena yaki monate eyefe loti kolinawae, loto kate kito wewa yaki ilifi melone.

²² Ido mono koinatefo we ma ya wewa lele yaki lakoina ilifi melone. Wewa ya kamenakamena mono lono ailo-ailo kepa mele umonido ya muki ogofuto aumafoto loto olu kolami we ya ne, loto eyone. Ido oiya amaleka ya linatemu lalo kolito komu lono olami yama olu fulu edeto auma naba-naba wito olu kolami ne.

²³ Ena Taitusi ya mono lono lakoina olomi koinanefo ya linate kiliyatigu yau olu-olu imo we ya minaiye, loti kolalo. Ido mono koinatefo we lele ya mono wenena numudo-numudo mau minamo wenena wenidoti ya mono lonodo moinami we, Kilisto kuliya olu faka lo-lo ami we ya minaiye, loti kolalo.

²⁴ Yamu linate setimuludi gimamo monatina, ido lamo gebotina lonimo ka ya kulawa gilibalo.

Eti enawamo ya numudo-numudo mono wenena mau minamo ya moda kolinawae, loti eti o gedalo.

9

Mono wenena ani olu faka lenawamo ka

¹ Ena felegaga wenena ani olu faka lenumo lonowa yamu linate moda koli minanako, yamu egaidana oto ka fana ma lufuwa wi giminamo ne?

² Linate auma witi kolamo monatina ya moda koli minowe. Etito ya komu melegeloma yalo ya linate Giliki wenena Akaiya ebalo minamo yate mono wenenawa ani olu faka lenumo neta ya olu mau winune, loti ya eti o minamo ne, loto linatemu kolowe. Eti loto kolito, ya gebotina Masedonia wenena logimodo, ya moda linate auma witi lonowa olamo monatina yamu aya wenenawa yauti muki ya seni-mulunigu lono auma wito olaiye.

³ Etito ya linate moda netawa olu mau wi minamo ne, loto gebotina lonimo kawa ya fa neta otenaiye, loto, ido namo ka logimitomo ya kulawa enaiye, loto mono koinatefo ama ya moda gilifi melowe.

⁴ Netawa moda olu mau wi minamo ne, loto linatemu kane auma wito kiyomo ya nefa, ido aiga nanimo ya oto Masedonia wenenaki lakoina enumo, ya linate netawa olu mau wi fuli ádenawamo yamu ukanido kolitenawae, loto ádone. E'e, lalimo ya linate gebotina lonimo kawa yamu lalimo ukadelo kolitenuwe, loto

⁵ Aya yamu ya mono koinatefo ama ya linate-doka gilifi meloneto, unawamo ya moda lalo enami ne, loto kane kiyowe. Eti loto kane kiyomo, ya linate yate mono wenenawa ani olu faka lo gedenumo neta naba-naba olu mau wito faifa giminuwe, loti komu lo melamo kawa ya kulawa olufe-fe lalo, loto wewa kani oluto, u komu mele ledenawae, loto gilifi melowe. Etito ya linate netawa giminawamo ya eleka lofaiye, loti kolinawamo ma minámaiye. E'e, netawa naba-naba faifa giminumo moda olufe-fe loitonimo ya lalo ona kolone, loti kolamo mona ya moda eyefe lenumo ne.

⁶ Aya yamu kolalo. Wenena mate neta kefo efemako olu kifinawamo ya faifa kefo efemako olu nenagilae. Ido mate neta naba-naba olu kifinawamo ya moda naba-naba olu nenagilae.

⁷ Yamu linate muki ya linanimotina setimuludigu koliti kati kife loitado, ayalo yako netawa gimalo. Wenena mate kate olado ya gimoinako, keina kolone, loti giminawamo ya nosámenaiye. Moda kolafe? Seni-muluni alikani oti giminawamo wenena ya Gotikafo siyamiluna gimami ne.

⁸ Ena linate ya kamena-kamena oti meleti enawamo monatina muki ya moda ogofuti aumafoto loti mona lalo ya mele gimimo utiko minenawae, loto Gotikafo nasafili naba-naba linate-doka olu oloto pi gede-gede o minenami aumala ya moda mino edami ne.

⁹ Aya yamu ya eti limo, Amokafo neta-mata ko ánamo wenena ya moda itili oto gimami ne. Amo efe limo mon-

ala ya moda minowa-minowa oto mine-nagoliye,
loto ka mono lufuwau (*Sng 112:9*) ya nemo ne.

¹⁰ Ena amo ya neta olu kifinawamo ufa neta yaki ido weni-neta konuma kobina yaki olu oloto pi gimi-gimi imo we yakafo linate ufa netatina olu oloto pi gimimo uto efe limo monatina kulawa naba-naba olu oloto pi gedenami ne.

¹¹ Eti o gedenami ya wenena mate neta mamu moni wilinawamo ya linate yate faifa giminawamo neta-mata muki ko nenawae, loto olu oloto pi gimageto ya aya netawa gimi-gimi enawado ya lamo oluto uto gimogeto ya moda siyane, lalole, loti Goti ebola loumunagilae.

¹² Moda kolafe? Aya mono lonowa yakafo felegaga wenena liliga ko ánamo neta ma olu oloto pi gede minami yako minámaiye. E'e, aya mona olu fulo edeto ya siyane, lalole, loti Goti ebola naba-naba loumu-umu o minamo mona olu oloto piyami ne.

¹³ Ido aya mono lonowa yakafo linate mono monatina olu oloto piyami ne. Moda kolafe? Linate Kilisto kala kuwa koli kikitone, loti lolo ado ya meyalo melamo monatina, ido aya wenenawaki ido wenena muki yaki koina witi neta naba faifa gimamo monatina, aya yamu ya Goti kuliya olu faka lenawamo ne.

¹⁴ Ido Goti nasafilila naba-naba linatedoka mino gedami yamu wenenawa seni-mulunigu linatemu koliti ya Goti loumu-umu o gedanawamo ne.

¹⁵ Gotikafo faifa lomami neta ya neta kula lalo naba nenako, yamu monawa ogofuto lo

oloto melámenagolone. Aya netawa yamu siyane, lalole, loto ebola oto dito loumokele.

10

Wenena mate Polo kamana kiyamo yamu lo oloto melami ka

¹ Ena nanimo Polokafo kati oluto logiminae. Kolalo. Wenena liligate namo yamu eti loti lo minae: Amo ya kiliyateu minami kamenalo ya ukana oluto lomaifa, ido eba maleka uto minoto ya ka aumafofo loto lufuwa wi fulo ledaiye, loti namomu lo-lo amo ne. Eti lo minafa, ido namo ya Kilisto you limo monala ido olu lalo o ledami monala yamu

² oiya ya ka ama logiminagolowe. Kolalo. Linatedoka uto minoto ka aumafofo loto logiminamo ya eleka naba nofaiye. Eleka naba nofaifa, ido linate minagu liligate lamomu kolamo ya mikaleka monalo meyalo meleti moni-moni o minae, loti kolamo wenena ya aumane mino nedami mona ya gilibinae, loto kane ki minowe.

³ Moda kolafe? Lamo mikaleka ukadeki moni minoba, ido lowa fina fi-fi onimo ya mikaleka mona meleto fiyámone.

⁴ E'e, lamo kiya-lawe kefa-afa oluto lowa-fina fi-fi onimo ya mikalekati minámaiye. Goti aumala yakafa kuwolafa auma wiyami kilala ya luko fulitone. Wenena kani ki-ki amo mona ya moda olu fulone.

⁵ Ido ka ma mona-mona dito wenena Gotiki kutifinawamo kanunina ku gedenae, loto di-di imo ka muki yaki olu fulo-fulo o minone. Ido

kate ki-ki onimo mona muki ya Kilisto meyalo melenaiye, loto kate nela wi ede-edede o minone.

⁶ Ido linate ka lonimo ya meyalo melenawamo lonowa olu fuli lenawamo kamenalo ya liliga eleka finawamo mona muki yamu moda lifima itibito giminune, loto kiyaba o minone.

⁷ Linate omunido oloto nemo neta yako eye minae. Linate moda Kilisto wenenala kula minone, loti auma witi kolamo wenena ya moda eti loti kati kife loti kolalo. Linate Kilisto wenenala kula minamo yamaidana oto lamo yaki moda wenenala kula minae, loti lamomu kolife lalo.

⁸ Moda kolafe? Wekolakafa linatemu kolito ya olu afima o gedalo, loto aumala lomami minámaiye. E'e, linatemu kolito ya olu auma wi gedalo, loto aumala lomami ne. Aya aumala lomami ka ya oto dito logiminamo yamu ukanelo kolinamo ma minámaiye.

⁹ Yamu kolalo. Linate lufuwa wi fulo gedomo ya koline kolinawae, loto olu koline fito wiyomo ma minámaiye.

¹⁰ Moda kolafe? Wenena liligate namomu eti loti lamo, Lufuwalo ya ka aumala nemo ka keinala nemo ka ya lufuwa wi-wi o minaifa, ido aimola ya o lamodoka ami ya wida limo netaidana eyone. Ido ka limo ya fa netaidana kolone, loti namomu lo-lo o minae.

¹¹ Linate yaidana wenena yate eti loti kolalo: Linatedoka ámoto lufuwa wi fulo gedonimo ka ya moda kulawa kiliyatigu minoto olu oloto pi gedenagolonimo ya kolife lalo.

¹² Yamu kolalo. Lamo kate kife loto kolonimo ya wenena mate inanimoni kulini olu faka lo-lo

amo wenena yaidana oto minone, ido yaidana oto minámone, loto egaidana oto lenumo ne? Ya ma minámaiye! Etito minámaifa, ido wenenawa inanimonimuko koliti yaidana we minone, loti inanimoni wenenani monanina katoti, inanimoni kulini oto idamo ka ya kopa kato minae.

¹³ Eti o minafa, ido lamo oto dito kulite olu faka ádenagolone. E'e, Gotikafo lonola me fi lomaido, ayalo ya moda olumo uto uto linatedoka yaki lonowa olonimo ne, loto, aya yamuko lenune.

¹⁴ Moda kolafe? Linatedoka ámoto, faifa lonowa yamuko lonimo neko, ya kulite oto idogi nifa, ido etito minámaiye. E'e, lamo u komu meleto linatedoka kana apito Kilisto kala kuwa lalo lo oloto gimonima ne.

¹⁵ Ido me fi lomami lonodoti ya uto wenena maki olamo lono yamuki logimito kulite oluto dinumo ya ma minámaiye. E'e, linate koli kikitina dimo wageto ya lamo lonote kiliyatigu me fi lomami yaki lakoina u naba-naba dimo unaiye, loto kolito ya kiyaba o minone.

¹⁶ Etito ya linatedokati uto eba maleka yaki kawa kuwa lalo lo oloto melenune, loto kolito, ya wenena liliga lononina me fi gimaido ya u ekeleto oluto lamo kulite olu faka lenumo ya ma minámaiye.

¹⁷ Aya yamu ya eti limo,

We makafo kuliya olu faka lenae, loto kolutoma ya Wekola kuliya yako olu faka lo, loto ka mono lufuwau (*Jer 9:24*) ya nemo ne.

¹⁸ Moda kolafe? We makafo aimola kuliya olu faka lenami we ya Goti omunalo kuliya

minámaiye. E'e, Wekolakafo we ma kuliya olu faka lenami we yako kuliya ona minenami ne.

11

Aposolo suki lono olamo we monanina lo oloto melami ka

¹ Ena oiya ama ya ka maninigu minámami wete lamo yaidana oto ka kefo efema logiminamo ya linate moda kolinuwe, loti kolinawamo ya namo moda lalo kolinagolofa, ido moda koli minae, loto kolowe.

² Yamu kolalo. Namu linatemu auma wito kolomo ya moda Gotidokati kolomo ne. Moda kolafe? Linate ya mo loto felegaga nomili yaidana oti Wadibo lawokolo unawae, loto linate ya Kilisto umunae, loto ko mele gedofa,

³ ido koiyofa suki ka manenau nemo we yakafu wena Ifi kola wiyami yamaidana oto linate koti wiyageto ya felegaga mo loto Kilisto lulau mino edenuwe, loti kati lawoko ki minamo kanudoka yati ika o gedetenaiye, loto koli nomaiye.

⁴ Moda kolafe? We mate linatedoka oti ya Kilisto monala logimonimo ka ya lo oloto melámoti ailo ma logiminawamofe, ido Ouna mino gedami we yamu ádoti, ailo ma olunawae, loti logiminawamofe, ido kawa kuwa lalo kolamo ka ya ádoti ailo ma logiminawamofe, ya linate faifa lalole, loti koito gedamo yamu linatemu kolito koli nomaiye.

⁵ Yamu kolalo. Linate yate eti amo we ya aposolo we wenaba ona minae, loti kolafa, ido namo olu afima o nedamo mona ma minámaiye, loto kolowe.

⁶ Namu ka lo oloto melenae, loto omo ya wenelo kefoma keina ifa, ido ka maneneu nemo ya kefo minámaiye. E'e, aya monawa muki ya moda gilibi fuli lotoma ne.

⁷ Ido namo ya linate diti minenawae, loto nanimo lumuto minoto Goti kala kuwa lalo lo oloto gimomo, ya linatedokati meina ma olámoto, faifa lo oloto gimomo ya nosámami mona melofe?

⁸ Linatedoka uto mono lono olunae, loto wodo, ya Yesu mono wenenala ailo malekate ane olu faka loti neta numu-numu amo meina ya ugele olomoidana iye.

⁹ Ido linate kiliyatigu minomo kamenalo ya neta ma mino nedámami, ya linate yauti maleka keina kolitenawae, loto, neta mamu wako lo gedámoma ne. E'e, Masedonia ebalekati mono wenenate ma oti, moni wilomo neta ya moda nomama ne. Etito linate keina kolitenawae, loto, linatedokati ya ane olu faka lenami neta ma olámoma ne. Ido kofa enamo, ya moda ayaidako oto monane melenagolowe.

¹⁰ Aya monawa melomo ka olu faka lo-lo omo, ya Akaiya mikau minamo wenena yate kanu ku nedámenagilae, loto Kilisto kala ona kula luneu mino nedaito ya lowe.

¹¹ Eti omo ya neditole? Linate sene-mulune gimámomo yamu nefe? E'e, etito minámaiye. Gotikafo senemulune gimomo mona moda eye fuli liye.

¹² Etito nefa, ido we liligate inanimu ukanikulini olu faka loti ya wenena omunido Polo mono lono olamidana oto olone, loto lo-lo enuwe, loti kolamo kanunina moda ku gedenae,

loto monane etito melomo mona yako melemo unagolowe.

¹³ Moda kolafe? Yaidana amo we ya aposolo ona minámæ. Suki we minoti lono olamo ya wenena koni witi u Kilisto aposolola yaidana bulunune, loti eti o-o minae.

¹⁴ Eti o-o minamo yamu kati ligi-ligi kiyámalo. Moda kolafe? Goti kuwolafo Satani yaki u lame-nalaki we enisole yaidana bulunae, loto eti o-o imoma ne.

¹⁵ Eti o-o minami yamu ya amo lonola oluolu amo we yate ayaidana oti efe limo mona lonola olu-olu amo we lebonanidana o-o enawamo ya neta kofawa ya ne, loti kolámalo. E'e, kamena nabalalo ya monaninawa melamo yamu moda lifima itibiti olunawamo ne.

Polokafo aposolo lono olami yamu keina naba olu moufami ka

¹⁶ Ena ka ama ya kofa lenae. Kolalo. Linate namomu kolinawamo ya ka manenau minámaiye, loti ya kolámalo. Etito minámaifa, ido ka manenau minámaiye, loti namomu kolinawamo ya moda ka maninigu minámami we yate lo-lo amo ka ya linate moda kolamo yamaidana oti namo yaki oiya ama kuline kefo efema olu faka lenamo ka ya moda kolalo.

¹⁷ Ama ya namo auma wito kolito kuline olu faka lenamo ka logiminamo, ya Wekola monalalo ya meyalo meleto ádenagolowe. E'e, kuline olu faka lenamo, ya ka maninigu minámami wete lamo yaidana oto lenagolowe.

¹⁸ Wenena muki yate mikaleka monalo meyalo meleti kulini olu faka lo-lo amoma nenako, yamu namo yaki kuline olu faka lenagolowe.

¹⁹ Moda kolafe? Ka maninigu minámami wenena yate ka manidigu nemo wenena linate ya ka logiminawamo, ya linate moda lalo koliti, koito gede-gede o minae.

²⁰ Ido makafo linate ya nela wi gedeto, ido netatina ipoto oluto, ido linateki koina wi gedenae, loto koti wito, ido aimola ukana olu faka loto, ido koti-wetido gininami, ya linate faifa koito ede-edede o minamo, ya neditole?

²¹ Lamo ya mona yaidana mele gedámoto, fa you loto minonimo mona yamu lomo ya ukanelo kolomo mona kelami ne.

Ido wenena mate auma witi inanimoni kulini olu faka lenawamo, ya namo yaki ka maneneu minámami keleto ya ayaida oto auma wito nanimo kuline olu faka lenagolowe. Kolalo.

²² Aya we ya Hibulu we minafe? Namoki moda Hibulu we ya minowe. Ido Isilaeli we minafe? Namoki moda Isilaeli we ya minowe. Ido Abalahamu ufa fiyami we yauti minafe? Namoki moda Abalahamu ufa fiyami we yauti minowe.

²³ Ido Kilisto kouba-nabala we minafe? Namoki moda olu fulo gedeto, Kilisto kouba-nabala we ona kula ya minowe.

Moda kolafe? Namoki moda oiya ama ya kudu-kudu kilamo wete lamo yamaidana oto kuline olu faka lo minowe. Kilisto lonola ya olu fulo gedeto auma wito olu-olu o minomo we ya minowe. Ido nela numugu ya olu fulo gedeto ono-onono omo we ya minowe. Ido auma witi nofo-nofo

amo ya olu fulo gedeto mino-mino omo we ya minowe. Ido fulunagolowe, loto kolomo mona yamo wenenawa ya muki olu fulo gedami ne.

²⁴ Yuda wenena kiyabani we yate kaila nelakafo kamena foti (40) ipi nofagu yauti lawoko mako nofámoti fulito nedamo monawa ya ayaidako oti kofa-kofa kamena faifulo (5) ya nofamo ne.

²⁵ Ido Lomu kimiwe yate kefakafo nofamo ya ayaidako oti kofa-kofa kamena tililo (3) ya nofamo ne. Ido kamena lawoko ma wenena mate kifanakafo nofo fulunuwe, loti nofamo ne. Ido sipiku no mulalo wodo ya sipi leke-make ito u kopa noku ya fulunae, loto kolito minomo ya ayaidako oto kofa-kofa kamena tililo (3) ya kolomo ne. Ido kamena lawoko ma ya kuwo noku lulau minoneto sinidoto ko loto imo ne.

²⁶ Ido kamena-kamena kanu faigako monimoni omo ya moda nokafo olu kopa o nedaito, ido ugele we yate olu kopa o nedato, ido nanimone wenenane yaki olu kopa o nedato, ido ailo wenena yaki olu kopa o nedenawamo kanudo ya amo lonolalo moni-moni o minomo ne. Ido numuna meya nabau yaki u kopa uto, ido eba fafato yaki u kopa uto, ido kuwo noku yaki u kopa uto, ido suki mono kolamo wenena yate lonowa olu kopaitenawamo kanuwalo ya fuditámoto, aya lonolalo ya moni-moni o minomo ne.

²⁷ Aya lonowa olomo ya auma wito keina kolito olu-olu o minomo, ya kamena-kamena oku onámoto kiyaba otoko minoto, ido kadunamu fuluto nomu fuluto minoto, ido kamena-kamena wene-neta moi wito minoto, ido epe fuluto ukanelo owo kefo efemako wito minoto, ya

lonowalo moni-moni o minomo ne.

²⁸ Ena aya yako minámaiye. Maki enu wito kolomo, ya kamena-kamena mono wenena mau minomo wamo muki ya kiyaba o gedenaē, loto auma wito kolomo ya keina naba-naba koli-koli o minowe.

²⁹ Liliga u kefo idamo ya moda namoki lakoina u kefo idowe. Ido liliga lumu fou lamo ya namo sene-muluneu keina nabanaba kolowe.

³⁰ Ena namo kuline yamu lenamo, ya moda amika melomo mona yamuko lo naba enamo ne.

³¹ Wekola Yesu Melafo Gotila ya moda minowaminowa oto kuliya olu faka lo-lo amo we yakafo neye minaiye. Namu moda suki ádowe.

³² Ena Damasikusi numudo minoneto ya wekudini kuliya Aletasi kafuwalo we wenaba yakafo nela fi nedenaē, loto Damasikusi kila kanudo ya kiyaba alo, loto kimiwela gilifami ne.

³³ Eti o minafa, ido mono wenenate yate namo ya kedikoko owoku koliti ya kila lawe godigu yauti fulu feka o nedato, kila feka lumuto ya wenaba anauti koli womo ne.

12

Gotikafo Polo famoidana oto ilibami ka

¹ Ena nanimo kuline olu faka lenamo mona yamo olu lalo o ledámenagolifa, ido linatemu kolito ya ka ma lenagolowe. Neta ma Wekolakafo famoidana olu oloto pi nomami neta ya logiminae. Kolalo.

²⁻⁴ Namu we lawoko ma Kilisto lulau mino edami we yamu kolomo wewa ya komu kaita

ilimito kosinau eba ma mulalo akaiya lelei-lawokoi (3) yalo ya idami wewa ya ukanaki ilimito idaife, ido ukana olu fulito ilimito idaife? Ya namo kolámowe. Gotikafo koli minaiye. Aya we ya ilimito Paladaisika idaito, yalo ya ka ma wenena ogofuti ádenawamo ka ya kolaiye. Aya ka ya wenena lo oloto giminae, loto kolaifa, ya lo fuko edami ne. Aya we yamu kolomo, ya moda ukanaki ilimito idaife, ido ukana olu fulito ilimito idaife? Ya namo kolámowe. Gotikafo koli minaiye. Netawa ya komu olu oloto pi umaito melege fotini (14) utami neta ya oiya ama ya lo oloto melowe.

⁵ We yaidana we kuliya olu faka lenagolofa, ido nanimo kuline ya olu faka ádenagolowe. E'e, amika melomo mona yamuko olu faka loto lenamo ne.

⁶ Moda kolafe? Nanimo kuline olu faka lenae, loto kolinamo ya ka maneneu minámami ka ma ádenamo ne. E'e, ka ona kula yako lenamoma ne. Etito nefa, ido wenena mate namomu oluti diti kolitenawae, loto nanimo kuline olu faka ádenagolowe. Moda oto meletu o-omo monane ya inanimoni koti ido koliti o-o ado yaloma ya moda kolinawamo ya ne.

Polo amika melami ka

⁷ Ena netawa naba-naba olu oloto pi nomami neta yamu ukaga oto ditenane, loto ukaneu yau kaila imo neta Satani lonola oluto nofo-nofo enami neta ma nomami ne. Netawa nomami ya kaimoka ukaga oto ditenane, loto nomami ne.

⁸ Aya netawa nomami ya olu fulo nedennaiye, loto kamena lelei-lawokoi ya Wekola wako lo edofa,

⁹ ido amokafo lonomami, Kamo amika melanigu yau namo aumane moda oloto pife lolo inako, yamu namo nasafiline mino kedami ya moda ne, loto lonomami ne. Yamu Kilisto aumala moda namodoka mino nedennaiye, loto amika melomo mona yamu keina kolámenagolowe. E'e, aya yamu lo naba itenae, loto lalo kolowe.

¹⁰ Etito amika melomo kamenalo ya moda auma wito minomoma nenako, loto Kilisto yamu ya olu nosámami o nedagu, ido keina naba fede nomaigu, ido kaila fi nedagu, ido keina kologu, ido amika melogu yau moda laloko koli-koli o minowe.

Linatemu kolito mono monatina olu auma wi gedenae, loto logimami ka

¹¹ Kawa eti lomo ya ka maneneu minámamidana oto lofa, ido linate yate mona mele nedamo yamu ya eti lowe. Moda kolafe? Linate kiliyatigu minamo we ya aposolo we wenaba ona minae, loti kolato, ido namo ya fa neta minofa, ido namo olu afima o nedamo mona ma minámainako, yamu linate kuline olu faka lamo neko moda lalo agi ne.

¹² Neta kofawa Goti aumala lilibami neta, ya eyeto mulude idami neta, aumafofo loto olu oloto piyami neta, yakafo aposolo ona ne, loto lilibami neta, ya kiliyatigu moda auma wito olu oloto pi-pi o minomo ne.

¹³ Ido muki ebau mono wenena mau minadoka aposolo lonowa olomo ya linatedoka ayaidana

otoko olomoma nenako, yamu egaidana oti mono wenenawa liligaleka yate linate ya olu afima o gedamo ne? Mona lawoko yako linate keina kolitenawae, loto ane olu faka lenami neta ma linatedokati olámomo mona yakafu olu afima o gedami mona ma nefe? Aiyo, olu nosámami o gedomo monawa ya kilili o nedalo!

¹⁴ Ena oiya ama ya linatedoka kofa enae, loto kolomo ya u kamena lelei-lawokoi (3) enagoliye. Etito enamo ya mikaleka netatina yamu kolámowe. E'e, linanimo yamuko kolomoma nenako, yamu linate keina kolitenawae, loto linatedokati neta ma olámenagolowe. Moda kolafe? Nomilipani yate neta-mata olu mau witi onibo-menibo ani olu faka lo-lo amo mona ma minámaima ne. E'e, onibo-menibo yateko nomilipanina kiyaba o gedenawamo neta olu mau wi-wi enawamoma ne.

¹⁵ Yamu namo ya moda oudi olu auma wi gedena, loto linatemu kolito netane-matane muki fulitito, oto meleto o-omo monane muki yaki linatemu oto fulito fulunamo ya moda lalo ona kula kolinagolowe. Namu etito sene-mulune oto dito gimi minodo ya linate itibiti seti-muludi oto lumuti numu minafe?

¹⁶ Etito nefa, ido keina kolitenawae, loto namo ya linatedokati neta ma olámomo mona ya linate moda koli minae. Aya mona moda koli minafa, ido liligate eti lamo, Polo ya suki ka manenau nemo we ma nenako, kote wito ika o ledaiye, loti namomu lo minae.

¹⁷ Ya egaidana oto eti omo ne? Wemomo linatedoka gilifi meloneto agu yauti makafo koti

wito netatina ipoto olami yakafa eti o ledaiye, loti lafe?

¹⁸ Taitusi ya kala oluto amoki lakoina mono wete maki gilifi melomo kamena yama Taitusikafo koti wito netatina ma ipoto olami nefe? Lamo oude lawoko meletu kanu lawoko moinámonimo nefe? Olalo!

¹⁹ Eti lotu wiyomo ka ya lamo ukadelo nemo ka olufe lenumo lufuwa ya wi fulu ledae, loti lamomu koli minafe? Etito minámaiye. Goti onobalalo Kilisto lulau mino edonido ya lo-lo o minone. Aiyo, sene-mulune gimomo wenenanemotao, lamo oto meletu onimo mona muki ya moda linate olu auma wi gedenuwe, lotu eti o-o minone.

²⁰ Moda kolafe? Namo ya linatedoka enamo ya lalo geyenamo mona ma melámato, ido linate yaki ayaida oti lalo neyenawamo mona ma melámotenae, lotu koli nomaiye. Ido kiliyatigu yau moila fiyamo mona, wenena ma netanimu kolamo mona, seti kala-kala limo mona, inanimonimuko kolamo mona, wenena kamani kiyamo mona, lodobe fiyamo mona, ukadi oto diti kolamo mona, kopa moinamo mona ya eyetenae, lotu keina kolowe.

²¹ Etito kofa enamo ya linate liliga muki komu nosámami mona melamo ya fuma wiyami monani, ido kopa olu onamo monani, ido ka kolámamo monani meleti seni-muluni olu eleyapa wiyámamo, yamu kiliyatigu yau Gotine yakafa kuline oluto lomage to ya kufu ka nabanaba lotenae, lotu keina kolowe.

13

Koli kikitina koti kiyaba alo, loto logimami ka

¹ Oiya ama linatedoka kofa enamo yakafo u kamena lelei-lawokoi (3) enagoliye.

Ka mona-mona ma oloto piyagetoma, ya netawa eyefe loti eyamo wenena lelefe, ido lelei-lawokoi yate inanimoni omunikafo eyamo neta lo oloto melato, weni lawoko wage-toma yako kolife lone, loti kolalo,

loto ka mono lufuwau (*Lo 19:15*) ya nemo ne.

² Namu komu linatedoka kofa uto minoto ka logimitomo yama oiya faiga minoto kofa logiminagolowe. Linate komu adeinati nosámami mona mele-mele amo wenena, ido liliga muki yaki kolife lalo. Kofa itibito enamo ya olu you lo gedámenagolowe.

³ E'e, namu ka lo-lo omo mona ya Kilisto welaloti kula nefe? loti linate kepa mele numuti kolife lenuwe, loti kolamo yamu moda aumala gilubinagolowe. Amokafo oto meleto o gedami ya wida lo gedami ma minámaiye. E'e, kiliyatigu yau aumala olu oloto pi gede-gede iye.

⁴ Moda kolafe? Amu komu ya wida loto minaito, ya yá yofolo ofo folafa, ido oiya ama ya Goti aumalalo ya moda omuna kofawa minami ne. Ido lamo yaki amo lulau mino edeto wida loto minoba, ido Goti aumalalo ya moda amoki lakoina kofawa minonimo mona ya linatedoka olu oloto pi gedenumo ne.

⁵ Linanimo koli kikitina ona kula nefe, ido minámaiye? loti linanimo oudi-luti-kati kepa mele umuti kolife lalo. Yesu Kilisto ya linanimo

lutigu mino gedami ya kolife ádafé? Ido E'e, kepa mele giminami ya suki neta fa neta ne, loto geyenami nefe? Ya kolife lalo.

⁶ Ido lamo kepa mele lumunami ya suki neta fa neta minámaiye, loto leyenami ne, loti linate kolife lenawae, loto kolito minowe.

⁷ Ena Goti loumu-umu o minonimo ya linate nosámami mona ma melámenawae, loto loumone. Eti loto loumonimo, ya moda kepa mele lumuti lalo leyenawae, loto loumámone. E'e, kepa mele lumuti ya fa we, suki we yaidana oti leyenawamo, ya ka ma ádenagolone. Linate yate efe limo mona yako melenawae, loto aya yamu kolito ya loumu-umu o minone.

⁸ Moda kolafe? Ka ona kula ya olu afima o edenumo ma minámaiye. E'e, aya ka ona kula ya olu faka lenumo lono yako olu-olu o minone.

⁹ Etito lamo ya amika mele minogeto ido linate ya auma wi minamo kamenalo ya moda alikani o-o minone. Ido linate moda olufe-fe lo gedenaiye, loto loumu-umu o minone.

¹⁰ Aya yamu ya kolalo. Wekolakafo aumala nomami ya wenena olu afima o gedo, loto nomámaiye. E'e, wenena olu auma wi gedo, loto aumala nomami ne. Yamu namo moda aiga oto linateki lako minenamo ya aya aumalawa mino nedami yamu ka naba-naba olu oloto pi gimitenae, loto oiya faiga minoto ya kawa lufuwa ya wi fulo gedowe.

Onowaleka ka

¹¹ Aiyo, mono wenenane-motao, ka ama onowaleka melomo ya kolalo. Seti-muludigu lalo aneyo. Monatina olufe-fe lalo. Kati oluto

ka logimomo ya kolife lalo. Luti lawoko melalo. Wenenaninaki you amene meleti minalo. Eti enawamo ya Goti siya-muluna gimami aboga ido you amene aboga ya linateki mino gedenami ne.

¹² Ena linate mono wenenatina geyeti aiyokoiyo ka logimiti ya felegaga mona meleti abusa wi gedalo.

Felegaga wenena muki yate aiyo-koiyo ka ya linate fulu gede minae.

¹³ Wekola Yesu Kilisto nasafilila, ido Goti siya-muluna lomami monala, ido Ouna Felegaga koina wi ledami monala ya linate muki mino gedenaie. Modae.

Gotiki olu kutifi ledami ka kofawa
The New Testament in the Komongu dialect of the
Siane Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Siane long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siane

Dialect: Komongu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

16002536-bc8f-5779-8e88-c1fed5ba4079